



# ARTIANCE

CENTRUM VOOR DE KUNSTEN  
ALKMAAR 1987 - 2017

## Financieel Jaarverslag 2018



Stichting Artiance Centrum voor de Kunsten  
Canadaplein 3  
1811 KE Alkmaar  
(072) 540 4335  
[info@artiance.nl](mailto:info@artiance.nl)



Alkmaar, versie 9 april 2019

## Inhoudsopgave

|                                                                 |    |
|-----------------------------------------------------------------|----|
| Verslag van de Raad van Toezicht .....                          | 3  |
| Directieverslag .....                                           | 5  |
| Algemene informatie.....                                        | 5  |
| Financiële informatie.....                                      | 8  |
| Jaarrekening .....                                              | 10 |
| Balans per 31 december 2018.....                                | 10 |
| Staat van Baten en Lasten over 2018 .....                       | 11 |
| Kasstroomoverzicht .....                                        | 12 |
| Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten .....  | 13 |
| 1. Algemene toelichting.....                                    | 13 |
| 2. Grondslagen voor waardering van activa en passiva.....       | 14 |
| 3. Grondslagen voor bepaling van het resultaat.....             | 16 |
| 4. Materiële vaste activa .....                                 | 17 |
| 5. Vorderingen .....                                            | 17 |
| 6. Liquide middelen .....                                       | 18 |
| 7. Eigen vermogen .....                                         | 18 |
| 8. Voorzieningen .....                                          | 18 |
| 9. Onderhanden projecten .....                                  | 19 |
| 10. Kortlopende schulden .....                                  | 19 |
| 11. Niet in de balans opgenomen verplichtingen.....             | 20 |
| 12. Bijdragen van cursisten, scholen en bedrijven .....         | 21 |
| 13. Subsidies .....                                             | 21 |
| 14. Sponsor- en fondsenwerving .....                            | 22 |
| 15. Diverse baten.....                                          | 22 |
| 16. Mutatie onderhanden projecten .....                         | 22 |
| 17. Lonen en salarissen.....                                    | 22 |
| 18. Afschrijvingen op materiële vaste activa .....              | 24 |
| 19. Overige bedrijfskosten.....                                 | 24 |
| 20. Financiële baten en lasten.....                             | 25 |
| 21. Buitengewone baten en lasten .....                          | 25 |
| 22. Gebeurtenissen na balansdatum .....                         | 25 |
| 23. Resultaatbestemming .....                                   | 25 |
| Overige gegevens.....                                           | 25 |
| Controleverklaring Accountant .....                             | 25 |
| Bijlagen.....                                                   | 29 |
| Staat van Baten en Lasten Bureau CultuurPrimair over 2018 ..... | 29 |



# Verslag van de Raad van Toezicht

## Algemeen

Het jaar 2018 is de uitvoering van de nieuwe strategie tot volle ontplooiing gekomen. Artiance is een gezonde en vitale organisatie waarbij de nadruk steeds meer op de programma's komt te liggen, al dan niet in samenwerking met partners. Met één van die partners, Bibliotheek Kennemerwaard, is in het verslagjaar een onderzoek begonnen naar de mogelijkheden om tot een reguliere samenwerking/fusie te komen. In november is een intentieovereenkomst ondertekend. Halverwege 2019 is de uitkomst van dat onderzoek bekend.

## Bijeenkomsten Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft vijf maal regulier vergaderd.

## Vastgestelde documenten

- Begroting 2018
- Jaarrekening 2017 en Jaarverslag 2017
- Intentieovereenkomst Artiance-Bibliotheek Kennemerwaard
- Reglement Raad van Toezicht

## Overige besluiten

De Raad heeft een onderzoek tot samenwerking van Artiance en Bibliotheek Kennemerwaard geaccordeerd. In juni was er een gezamenlijke bijeenkomst van beide RvT's en directies waarin het hele onderzoekstraject en de mogelijkheden tot samenwerking werden toegelicht en bediscussieerd. Een intentieovereenkomst tot samenwerking werd begin november ondertekend door de voorzitters van beide RvT's.

De Raad van Toezicht heeft Flynth Accountants en Adviseurs aangesteld als nieuwe accountant van Artiance en bedankt Accountants VANNU voor het goede werk van de voorbije jaren.

## Samenstelling Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestond in 2018 uit de volgende personen:

|                                             |                 |
|---------------------------------------------|-----------------|
| Geert ten Dam                               | Voorzitter      |
| Lieke Danenberg                             | Vice-voorzitter |
| Esther den Haan-van Wijk (tot 25 september) | Secretaris      |
| Charmayne Sijm (m.i.v. 27 november)         | Secretaris      |
| Helma Gram (tot 10 april)                   | Lid             |
| Evert Barendrecht (m.i.v. 10 april)         | Lid             |
| Jos Boom                                    | Lid             |

Helma Gram en Esther den Haan hebben in de loop van het verslagjaar te kennen gegeven dat ze als gevolg van grote drukte in hun eigen ogen niet langer goed in de raad konden functioneren. Hun wens om te stoppen heeft de rest van de raad met grote spijt aanvaard. Met hen heeft veel kennis en kwaliteit de raad verlaten. De raad dankt beiden voor hun grote inbreng in de roerige periode die Artiance inmiddels achter zich heeft gelaten.

Evert Barendrecht was adjunct-directeur van Cultuurcompagnie en voorgangers, is actief in bestuur van culturele instellingen en heeft een groot netwerk. Charmayne Sijm is als jurist werkzaam in Amsterdam. Zij is daarnaast als muzikant (gitarist) actief.

## Evaluatie

In september heeft de RvT de zelfevaluatie uitgevoerd.



#### Contact met de organisatie

In het verslagjaar heeft de RvT contact onderhouden met de organisatie en gesprekken gevoerd met het managementteam.

#### Governance Code Cultuur

Bij zijn werkzaamheden volgt de Raad van Toezicht de richtlijnen van de GCC.

#### Ten slotte

De Raad van Toezicht dankt directie en alle medewerkers voor hun inzet in 2018. Hij beseft dat mede door het onderzoek naar de samenwerking met Kennemerwaard er extra veel van de medewerkers is gevraagd. Het bewijst eens te meer dat Artiance een energiek, veerkrachtig en creatief geheel is.

Namens de Raad van Toezicht,

Geert ten Dam  
Voorzitter



# Directieverslag

## Algemene informatie

### Kernactiviteiten

Stichting Artiance, Centrum voor de kunsten is dé culturele instelling voor kunst- en cultuureducatie in Alkmaar en omgeving. Onze kernactiviteiten zijn cultuureducatie in en rondom de scholen, kunsteducatie in de vrije tijd en sociaal-maatschappelijke activiteiten op het gebied van kunst en cultuur. Artiance is verankerd in Alkmaar en de regio en spreekt al decennialang een brede doelgroep aan, met een breed en divers aanbod (van oriënterend tot verdiepend), een professioneel docententeam en een groot vermogen om innovatieve concepten te bedenken, te ontwikkelen én uit te voeren.

### Missie

Wij geloven dat kunst en creativiteit bijdragen aan de sociale, educatieve en artistieke ontwikkeling van ieder mens. Daarom bieden wij iedereen een kans tot kwalitatief hoogwaardige kunsteducatie.

### Visie

Artiance is de organisatie van waaruit de cursisten zich levenslang cultureel kunnen blijven ontwikkelen. Wij laten cursisten en deelnemers boven zichzelf uitstijgen.

Wij organiseren kunsteducatie voor mensen onder 21 jaar en voor mensen die extra drempels ervaren om deel te kunnen nemen aan maatschappelijke activiteiten.

Wij faciliteren voor andere klantgroepen vormen van kunsteducatie waaraan behoefte is.

Wij regisseren zinvolle en innovatieve samenwerkingsprojecten die het culturele klimaat van Alkmaar en de regio bevorderen.

### Toelichting

Artiance is van mening dat cultuureducatie een sterke sociale en maatschappelijke ontwikkelkracht in zich draagt. Cultuureducatie draagt bij aan een gevoel van eigenwaarde en geluk, het bevordert maatschappelijke participatie en stimuleert begrip en respect voor elkaar.

Wetenschappelijk onderzoek toont aan dat cultuureducatie een onmisbare stimulans is voor de cognitieve ontwikkeling van kinderen en jongeren. Bezig zijn met kunst en creativiteit bevordert het abstract en het creatief denken. De maatschappij vraagt steeds meer om creatieve mensen.

Tot slot heeft cultuureducatie ook een sterke artistieke ontwikkelkracht, omdat het ruimte geeft aan talent en mensen de kans biedt om hun eigen stijl te ontdekken.

### Statutaire doelstellingen

Per 1 januari 2014 heeft Artiance een Raad van Toezichtmodel.

De doelstelling van de stichting luidt per 1 januari 2014 als volgt:

- a. De stichting beoogt het algemeen nut;
- b. De stichting heeft ten doel het bevorderen en verrichten van activiteiten op het gebied van kunst- en cultuureducatie in de ruimste zin.

De stichting beoogt haar doel te bereiken door onder meer (al dan niet in samenwerking met anderen, instellingen, organisaties en individuen):

- a. Het geven en organiseren van lessen, cursussen, workshops en het organiseren van andere activiteiten;
- b. Het bemiddelen tussen culturele instellingen en het onderwijs t.b.v. kunst- en cultuureducatie;
- c. Het uitvoeren van speciale projecten;





- d. Het verzorgen van voorstellingen, concerten en tentoonstellingen;
- e. Het geven van voorlichting;
- f. Het geven van adviezen aan organisaties, instellingen en personen;
- g. Alle andere toegestane middelen die aan de verwezenlijking van de doelstelling dienstig kunnen zijn.

#### Keuze van het besturingsmodel

Artiance is een professionele organisatie, die meer en meer regionaal werkzaam is. Artiance streeft naar samenwerking met een grote diversiteit aan partners, zowel de traditionele als de alternatieve culturele instellingen in de omgeving, alsook met het onderwijs, de zorg en het bedrijfsleven.

Het toezichthoudende proces omvat goedkeuren van vastgesteld beleid, toezicht houden op beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering, adviseren en desgewenst ondersteunen.

De directeur-bestuurder heeft alle bevoegdheden, zoals geregeld in statuten en directiereglement en legt hierover verantwoording af aan de Raad van Toezicht. Het beleid wordt vastgesteld door de directeur-bestuurder. De organisatie heeft een professionele dagelijkse leiding, een eigen staf en een interne hiërarchie. De directeur-bestuurder heeft goedkeuring van de Raad van Toezicht nodig voor een aantal zaken die vooraf vastgesteld zijn. Er is gezamenlijk overleg tussen Raad van Toezicht en directeur-bestuurder over de strategie. De directeur-bestuurder rapporteert via het jaarverslag.

#### Governance

De Governance Code Cultuur wordt nageleefd.

#### Verslag van de activiteiten

Het inhoudelijk jaarverslag wordt jaarlijks opgesteld over een cursusjaar dat loopt van 1 augustus t/m 31 juli, hetgeen niet synchroon loopt met het financieel jaarverslag. Dit verslag is jaarlijks gereed voor 1 november. In dit financieel jaarverslag is wel een overzicht opgenomen van de cursistengegevens tot en met 1 maart. Voor de afdeling Vrije Tijd wordt dit weergegeven in onderstaande tabel:

| Bereik                             | Cursisten<br>2017-2018 | Cursisten<br>2016-2017 |
|------------------------------------|------------------------|------------------------|
| Beeldend                           | 323                    | 418                    |
| Muziek                             | 1015                   | 1331                   |
| Dans                               | 0                      | 298                    |
| Theater/musical                    | 388                    | 316                    |
| Zorg                               | 84                     | 57                     |
| Mix (incl. vakantiewerkshops)      | 30                     | 65                     |
| <b>Totaal aantal cursisten</b>     | <b>1840</b>            | <b>2485</b>            |
| <b>Totaal natuurlijke personen</b> | <b>1298</b>            | <b>1925</b>            |

**Cursistenaantallen afdeling Vrije Tijd**

Verder bereikt de afdeling Onderwijs per jaar een aantal scholen in het primair onderwijs en in het voortgezet onderwijs. Onderstaande tabel geeft hier inzicht in:

| Bereik                  | Aantal scholen<br>2017-2018 | Aantal scholen<br>2016-2017 |
|-------------------------|-----------------------------|-----------------------------|
| Talent in ieder kind    | 6                           | 6                           |
| Cultuurcoaches          | 11                          | 11                          |
| Naschoolse activiteiten | 22                          | 20                          |
| BSO vestigingen         | 0                           | 1                           |
| VO/MBO                  | 9                           | 7                           |
| PO (aanbod via BCP)     | 40                          | 46                          |
| Muziekimpuls            | 2                           | 1                           |
| <b>Totaal</b>           | <b>90</b>                   | <b>92</b>                   |

**Aantal bereikte scholen afdeling Onderwijs**



### Toekomstige bestuursbesluiten en stellige voornemens

De afgelopen jaren is er in het culturele veld een tendens waarneembaar. Theaters, bibliotheken, centra voor de Kunsten, poppodia, volksuniversiteiten en archieven (o.a.) weten elkaar steeds beter te vinden en werken nauwer samen. Dit heeft zelfs geleid tot meerdere fusies, in uiteenlopende vormen. Een fusie tussen bibliotheken en centra voor de Kunsten is daarbij het meest voorkomend.

De Bibliotheek Kennemerwaard en Artiance, Centrum voor de kunsten werken inmiddels op diverse gebieden samen en er worden volop kansen gezien om de samenwerking te versterken.

Op 19 juni 2018 zijn beide Raden van Toezicht bij elkaar gekomen en naar aanleiding van deze bijeenkomst werd vastgesteld dat er voldoende basis en vertrouwen was om een samenwerking of fusie tussen Bibliotheek Kennemerwaard en Artiance, nader te onderzoeken. In november 2018 is hiertoe een intentieovereenkomst opgesteld. In juni 2019 zullen beide Raden van Toezicht, op basis van het onderzoek en de adviezen van beide ondernemingsraden, een besluit nemen over de gewenste toekomstige samenwerkingsvorm van beide instellingen. Indien besloten wordt voor een fusiemodel dan wordt er gestreefd om deze per 1 januari 2020 gerealiseerd te hebben.

### Eigen vermogen

Artiance heeft een positief eigen vermogen. Het streven van Artiance is om de komende jaren het vrij besteedbare vermogen te vergroten tot tenminste 15% van de eigen inkomsten van de organisatie. Hiermee bouwen we weerstandsvermogen op. Deze buffer is nodig om risico's op te kunnen vangen die samenhangen met een organisatie die in toenemende mate afhankelijk is van inkomsten uit de markt.

### Risico's en onzekerheden

Artiance is voor een groot deel van haar inkomsten afhankelijk van gemeentelijke subsidie. Eventuele bezuinigingen vormen een risico voor Artiance.

### Bureau CultuurPrimair

Een aparte plek binnen Artiance wordt ingenomen door Bureau CultuurPrimair. Bureau CultuurPrimair is een onafhankelijk loket met een eigen website. Het bureau fungeert als een tussenpersoon tussen scholen en aanbieders van kunsteducatie, waarbij het bureau naar aanleiding van een aanvraag van een school een match maakt met een passende aanbieder. Bureau CultuurPrimair bestaat uit BCP Alkmaar en BCP Heerhugowaard. Het Alkmaarse deel wordt in de jaarrekening van Artiance verantwoord, het Heerhugowaardse deel valt onder Cool Heerhugowaard. Vanaf 2014 zijn de administraties van Bureau CultuurPrimair Alkmaar en Artiance van elkaar gesplitst en worden de resultaten van Bureau CultuurPrimair tevens in een aparte bijlage bij dit jaarverslag toegelicht.

### Cultuureducatie met Kwaliteit

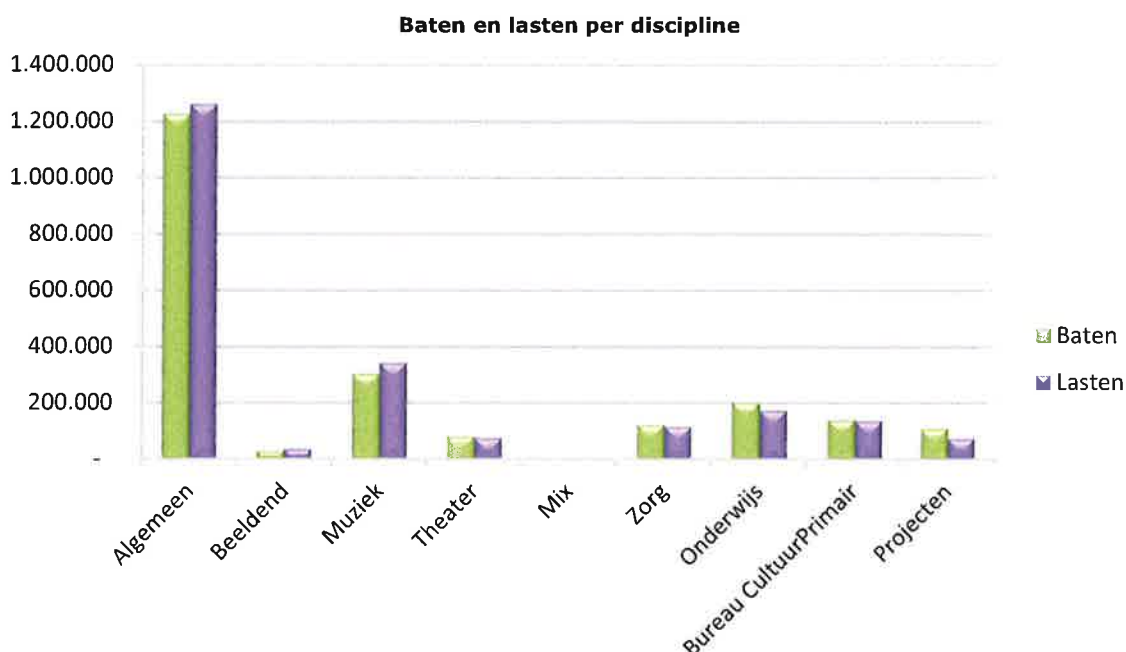
Bureau CultuurPrimair (Artiance) is penvoerder van het vierjarig project Cultuureducatie met Kwaliteit (2017-2020), mogelijk gemaakt door het Fonds voor Cultuurparticipatie en de Gemeentes Alkmaar en Bergen. Voor dit project wordt een aparte verantwoording gemaakt, die door de accountant ook apart gecontroleerd wordt, resulterend in een aparte controleverklaring. De jaarlijkse resultaten worden verwerkt via de onderhanden projecten. Na vier jaar wordt het project financieel afgerekend.



## Financiële informatie

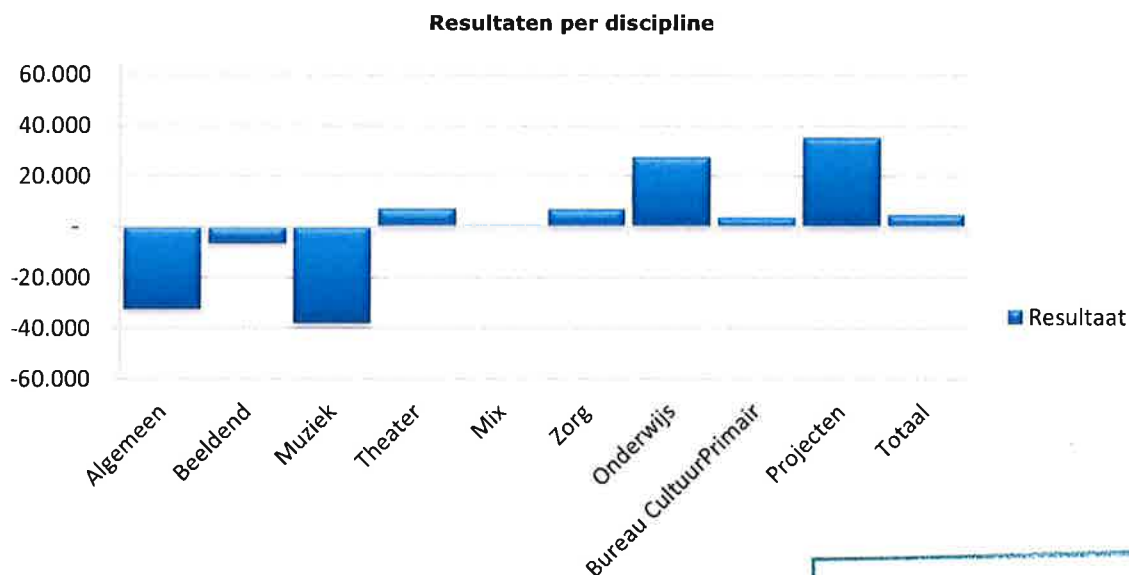
### Resultaten 2018

In 2018 behaalt Artiance een positief resultaat van € 4.782,-. Om een beeld te geven van de resultaten over 2018 per discipline is onderstaande staafdiagram opgesteld, waarin de baten en de lasten naast elkaar zijn gezet:



Zoals uit bovenstaande grafiek blijkt, levert de afdelingen muziek naast het algemene deel (waarin de subsidie van de gemeente, de algemene beheerskosten en de personeelslasten van het niet onderwijzend personeel zitten) de grootste bijdrage aan de totale baten. Daarnaast is te zien dat Artiance veel doet in het onderwijs (Onderwijs en Bureau CultuurPrimair) en dat ook in de zorg steeds meer gedaan wordt.

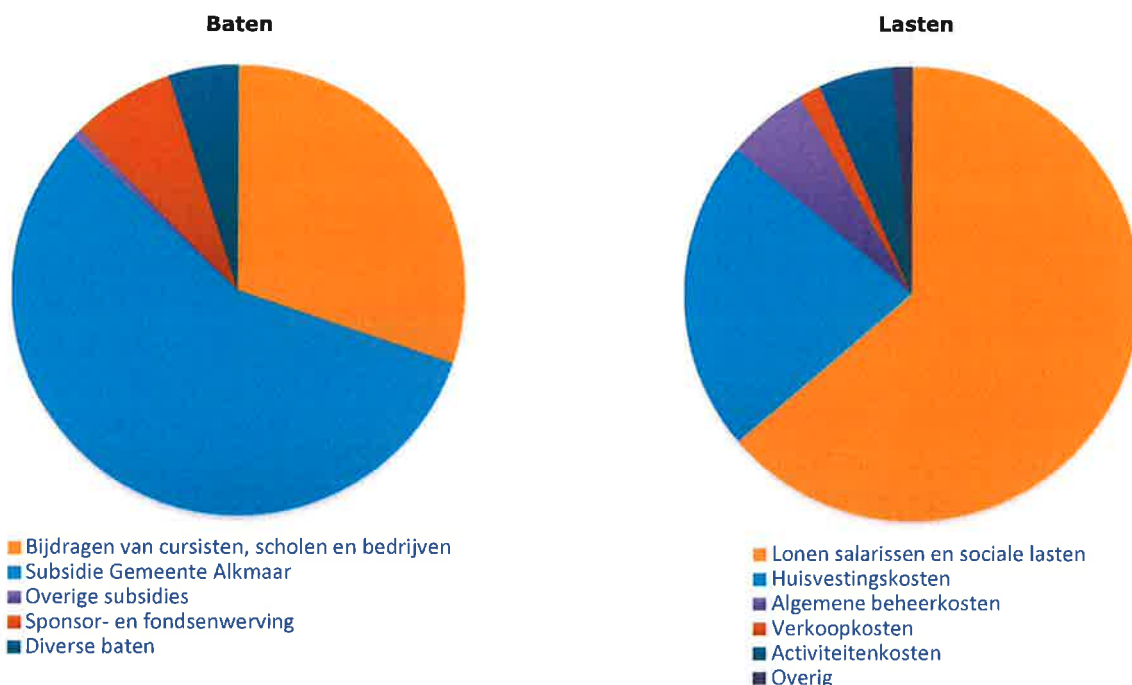
Als we vervolgens inzoomen op de resultaten, dan krijgen we het volgende overzicht:





Uit de diagram 'Resultaten per discipline' valt op dat Artiance een negatief resultaat heeft op Algemeen (hierin zit de subsidie van gemeente Alkmaar en alle kosten voor huisvesting en organisatie) en een negatief resultaat op beeldend en muziek. De subsidie die Artiance ontvangt van de gemeente is niet voldoende om de volledige huisvesting en organisatiekosten te dekken. Het verschil wordt gedekt door inkomsten uit de markt. De afdelingen muziek en beeldend lopen nog niet kostendekkend. Door het aanbod op een andere manier te organiseren (strategisch plan 2017-2020) wil het management deze structurele tekorten oplossen. We hopen dit in 2019 te bereiken.

Met name op projecten, in de zorg en in het onderwijs worden positieve resultaten behaald. Dit komt omdat een project alleen door mag gaan met een sluitende begroting en de afdelingen onderwijs en zorg een groei doormaken. In 2018 zijn 8 projecten afgesloten en lopen er nog 8 projecten over het jaareinde heen (2017: respectievelijk 15 en 6). De komende jaren zal Artiance steeds meer projectmatig en steeds meer vraaggericht gaan werken (i.p.v. aanbodgericht). Op deze manier wil Artiance steeds meer inkomsten uit de markt halen, zodat er een steeds groter deel van de organisatie zelf gefinancierd kan worden. In onderstaande diagram is de verhouding van de inkomsten op dit moment te zien.



#### Liquiditeit, solvabiliteit en rentabiliteit

Ultimo 2018 is er sprake van de volgende kengetallen:

| Ratio         | Methode                                                    | Ultimo 2018 | Ultimo 2017 |
|---------------|------------------------------------------------------------|-------------|-------------|
| Liquiditeit   | Vlottende activa / kortlopende schulden                    | 2,31        | 1,84        |
| Solvabiliteit | Eigen vermogen / balans totaal                             | 0,11        | 0,14        |
| Rentabiliteit | Resultaat uit gewone bedrijfsvoering / Totale baten * 100% | 0,2%        | 0,3%        |

De liquiditeitsratio ligt boven de 1, hetgeen een gezonde waarde is. Artiance kan met haar vlottende activa dus haar kortlopende schulden betalen. De solvabiliteit is ten opzichte van vorig jaar iets gedaald. Rentabiliteit is positief, maar niet heel hoog, hetgeen logisch is, omdat Artiance een stichting is die geen winst nastreeft.



# Jaarrekening

## Balans per 31 december 2018

(na voorgestelde resultaatbestemming)

| Activa                                    | Ref. | 31 december 2018 |         | 31 december 2017 |         |
|-------------------------------------------|------|------------------|---------|------------------|---------|
|                                           |      | €                | €       | €                | €       |
| <i>Vaste activa</i>                       |      |                  |         |                  |         |
| <u>Materiële vaste activa</u>             | 4    |                  |         |                  |         |
| Inventaris                                |      | 35.124           |         | 45.909           |         |
| Muziekinstrumenten                        |      | 959              |         | 2.668            |         |
| Computers                                 |      | 6.658            |         | 12.505           |         |
| Vervoermiddelen                           |      | 375              |         | 1.875            |         |
|                                           |      |                  | 43.116  |                  | 62.957  |
| <i>Vlottende activa</i>                   |      |                  |         |                  |         |
| <u>Vorderingen</u>                        | 5    |                  |         |                  |         |
| Debiteuren                                |      | 75.023           |         | 158.414          |         |
| Overige vorderingen en overlopende activa |      | 107.573          |         | 47.413           |         |
|                                           |      |                  | 182.596 |                  | 205.827 |
| Liquide middelen                          | 6    |                  | 578.923 |                  | 341.914 |
|                                           |      |                  | 804.635 |                  | 610.698 |
| <b>Passiva</b>                            |      |                  |         |                  |         |
| <u>Eigen vermogen</u>                     | 7    |                  |         |                  |         |
| Algemene reserve                          |      |                  | 90.129  |                  | 85.347  |
| Voorzieningen                             | 8    |                  | 121.567 |                  | 122.157 |
| Onderhanden projecten                     | 9    |                  | 263.810 |                  | 105.773 |
| <u>Kortlopende schulden</u>               | 10   |                  |         |                  |         |
| Crediteuren                               |      | 46.286           |         | 58.822           |         |
| Overige schulden en overlopende passiva   |      | 282.843          |         | 238.598          |         |
|                                           |      |                  | 329.129 |                  | 297.420 |
|                                           |      |                  | 804.635 |                  | 610.697 |



## Staat van Baten en Lasten over 2018

|                                               | Ref. | <b>Realisatie 2018</b> | <b>Begroting 2018</b> | <b>Realisatie 2017</b> |
|-----------------------------------------------|------|------------------------|-----------------------|------------------------|
| <b>Baten</b>                                  |      | €                      | €                     | €                      |
| Bijdragen van cursisten, scholen en bedrijven | 12   | 721.840                | 869.590               | 976.281                |
| <u>Subsidies</u>                              | 13   |                        |                       |                        |
| Gemeente Alkmaar                              |      | 1.351.998              | 1.344.508             | 1.349.382              |
| Overige subsidies                             |      | 16.473                 | 16.473                | 16.473                 |
|                                               |      | <u>1.368.471</u>       | <u>1.360.981</u>      | <u>1.365.855</u>       |
| Sponsor- en fondsenwerving                    | 14   | 176.212                | 98.166                | 151.581                |
| Diverse baten                                 | 15   | 119.489                | 80.233                | 81.441                 |
| Mutatie onderhanden projecten                 | 16   | -158.036               | 4.750                 | -92.561                |
| <b>Totale baten</b>                           |      | <u>2.227.976</u>       | <u>2.413.720</u>      | <u>2.482.597</u>       |
| <b>Lasten</b>                                 |      |                        |                       |                        |
| Lonen salarissen en sociale lasten            | 17   | 1.418.829              | 1.492.332             | 1.574.696              |
| Afschrijvingen op materiële vaste activa      | 18   | 25.438                 | 29.000                | 27.066                 |
| Overige bedrijfskosten                        | 19   | 777.251                | 880.282               | 870.827                |
| <b>Totale lasten</b>                          |      | <u>2.221.518</u>       | <u>2.401.614</u>      | <u>2.472.589</u>       |
| <b>Bedrijfsresultaat</b>                      |      | <u>6.458</u>           | <u>12.106</u>         | <u>10.008</u>          |
| Financiële baten en lasten                    | 20   | -1.676                 | -1.650                | -1.401                 |
| <b>Resultaat uit gewone bedrijfsvoering</b>   |      | <u>4.782</u>           | <u>10.456</u>         | <u>8.607</u>           |
| Buitengewone baten en lasten                  | 21   | -                      | -                     | -                      |
| <b>Resultaat</b>                              |      | <u>4.782</u>           | <u>10.456</u>         | <u>8.607</u>           |
| <b>Bestemming van het resultaat</b>           |      | <b>Realisatie 2018</b> | <b>Begroting 2018</b> | <b>Realisatie 2017</b> |
|                                               |      | €                      | €                     | €                      |
| Mutatie bestemmingsreserves                   |      | -                      | -                     | -9.069                 |
| Mutatie bestemmingsfonds                      |      | -                      | -                     | -                      |
| Mutatie algemene reserve                      |      | 4.782                  | 10.456                | 17.676                 |
|                                               |      | <u>4.782</u>           | <u>10.456</u>         | <u>8.607</u>           |



## Kasstroomoverzicht

(volgens de indirecte methode)

|                                                   | 31 december 2018 |         | 31 december 2017 |         |
|---------------------------------------------------|------------------|---------|------------------|---------|
|                                                   | €                | €       | €                | €       |
| <b>Resultaat</b>                                  |                  | 4.782   |                  | 8.607   |
| <i>Aanpassing voor:</i>                           |                  |         |                  |         |
| Afschrijvingen                                    | 25.438           |         | 27.066           |         |
| Mutatie vorderingen                               | 23.231           |         | -11.473          |         |
| Mutatie schulden                                  | 31.709           |         | -137.480         |         |
| Mutatie voorzieningen                             | -590             |         | 4.412            |         |
| Mutatie onderhanden projecten                     | 158.037          |         | 92.561           |         |
|                                                   |                  | 237.825 |                  | -24.916 |
| <b>Totaal kasstroom operationele activiteiten</b> |                  | 242.607 |                  | -16.309 |
| Investerings in materiële vaste activa            | -5.597           |         | -30.457          |         |
| Desinvesterings in materiële vaste activa         | -                |         | 88               |         |
| <b>Totaal kasstroom investeringsactiviteiten</b>  |                  | -5.597  |                  | -30.369 |
| Kasstroom uit financieringsactiviteiten           | -                |         | -                |         |
| <b>Totaal kasstroom financieringsactiviteiten</b> |                  | -       |                  | -       |
| <b>Mutatie liquide middelen</b>                   |                  | 237.010 |                  | -46.678 |



# **Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten**

## **1. Algemene toelichting**

### *1.1 Activiteiten*

Artiance is het Centrum voor de Kunsten van Alkmaar en omgeving. De activiteiten van Artiance bestaan uit het verzorgen van activiteiten op het gebied van muziek, dans, theater, muziektheater, beeldende kunst en nieuwe media voor jong en oud. Artiance werkt in het onderwijs, de zorg, het bedrijfsleven en in de vrije tijd voor iedereen die zijn of haar talenten wil ontdekken en ontwikkelen.

### *1.2 Continuïteit*

Het eigen vermogen van Artiance bedraagt per 31 december 2018 € 90.129,- positief. Het gehele eigen vermogen betreft een algemene reserve. In de komende jaren willen wij de algemene reserve weer aanvullen tot een gezonde hoogte (15% van de eigen inkomsten). Wij verwachten dat de cashflow over de komende boekjaren zich positief zal blijven ontwikkelen. De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

### *1.3 Organisatie*

Artiance heeft voor haar eigen activiteiten twee afdelingen, namelijk afdeling Onderwijs (activiteiten voor scholen) en afdeling Vrije Tijd (alle overige doelgroepen). Daarnaast voert Artiance de administratie van Bureau CultuurPrimair. De financiële resultaten van dit bureau zijn in de resultaten van Artiance verwerkt. De resultaten van Bureau CultuurPrimair worden sinds vorig jaar apart toegelicht in een bijlage bij dit jaarverslag.

### *1.4 Stelselwijzigingen*

Er is in 2018 geen sprake van stelselwijzigingen.

### *1.5 Schattingswijzigingen*

Er is in 2018 geen sprake van schattingswijzigingen.

### *1.6 Schattingen*

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Artiance verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

### *1.7 Toelichting op het kasstroomoverzicht*

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.





## 2. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

### 2.1 Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in bijzonder RJ640, die zijn uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. De waarderingsgrondslagen zijn gebaseerd op de historische kosten en kostprijzen.

Activa en passiva (met uitzondering van het eigen vermogen) worden in het algemeen gewaardeerd tegen de historische kostprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de nominale waarde. In de balans en staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

### 2.2. Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste stelsel- en schattingswijzigingen zoals opgenomen in paragraaf 1.4 en 1.5.

### 2.3 Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs vermeerderd met de kosten om het actief op zijn plaats en in staat van gebruik te krijgen, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte toekomstige gebruiksduur, rekening houdend met een eventuele restwaarde.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening is bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

### 2.4 Vorderingen

Handelsvorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

### 2.5 Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas- en banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

### 2.6 Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit een algemene reserve.  
De algemene reserve bestaat uit de behaalde resultaten en zijn vrij besteedbaar.

### 2.7 Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.



### 2.7.1 Pensioenen

Artiance heeft een aantal pensioenregelingen waarop de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing zijn en waarvoor op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen worden betaald door Artiance. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn.

Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting in de balans opgenomen.

### 2.7.2 Groot onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. Deze voorziening is bedoeld voor het onderhoud dat niet valt onder het meerjarenonderhoudsplan van de verhuurder.

### 2.7.3 Overige voorzieningen

De overige voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening naar verwachting noodzakelijke uitgaven.

### 2.8 Onderhanden projecten

Onderhanden projecten worden gewaardeerd tegen de gerealiseerde projectopbrengsten verminderd met de gerealiseerde projectkosten (zero profit methode).

### 2.9 Schulden

Schulden worden opgenomen tegen nominale waarde. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

#### 2.9.1 Omzetbelasting

Omzetbelasting is verschuldigd over de lessen van leerlingen van 21 jaar en ouder. Voorbelasting kan in aftrek gebracht worden, waarbij rekening gehouden wordt met de breuk van belaste omzet en vrijgestelde omzet. Voor het boekjaar 2018 kon 11,2 % (2017: 10,0 %) van de voordruk met de belastingdienst verrekend worden.



### 3. Grondslagen voor bepaling van het resultaat

#### 3.1 Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

#### 3.2 Lesgelden

Lesgelden worden als opbrengst verantwoord, zodra de verplichting tot het volgen van de cursus is aangegaan. Voor zover de cursus langer dan het boekjaar is, wordt op de balans een tijdsevenredig deel van de opbrengst als vooruitontvangen lesgeld gepassiveerd en in het volgend boekjaar als opbrengst verantwoord.

Het cursusjaar loopt van 1 augustus tot en met 31 juli.

#### 3.3 Subsidies

Subsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt, opbrengsten zijn misgelopen of een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen.

#### 3.4 Projecten

Een eventueel voor- of nadelig resultaat op een project wordt verantwoord in de exploitatierekening zodra het project is afgesloten en het resultaat als gerealiseerd kan worden beschouwd.

#### 3.5 Kosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

#### 3.6 Afschrijvingen

De afschrijvingen op bedrijfsgebouwen en overige immateriële en materiële vaste activa worden gebaseerd op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

#### 3.7 Personeelsbeloningen

##### 3.7.1. Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

##### 3.7.2. Pensioenen

Artiance heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. De per jaareinde te betalen of te ontvangen premie wordt in de balans respectievelijk onder de overlopende passiva of activa verantwoord.

#### 3.8 Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt.

Sindicant Artiance - Centrum voor de kunststof - jaarverslag 2015 - Pagina 5



#### 4. Materiële vaste activa

|                                   | Inventaris | Muziek-instrumenten | Computers | Vervoer-middelen | Totaal  |
|-----------------------------------|------------|---------------------|-----------|------------------|---------|
|                                   | €          | €                   | €         | €                | €       |
| <b>1 januari 2018</b>             |            |                     |           |                  |         |
| Cumulatieve aanschafwaarde        | 254.605    | 203.459             | 71.797    | 7.500            | 537.361 |
| Cumulatieve afschrijvingen        | 208.697    | 200.791             | 59.291    | 5.625            | 474.404 |
| Boekwaarde                        | 45.908     | 2.668               | 12.506    | 1.875            | 62.957  |
| <b>Mutaties 2018</b>              |            |                     |           |                  |         |
| Investerings (+)                  | 5.094      | -                   | 503       | -                | 5.597   |
| Desinvesteringen (-)              | 2.502      | 10.513              | -         | -                | 13.015  |
| Afschrijving desinvesteringen (+) | 2.502      | 10.513              | -         | -                | 13.015  |
| Afschrijvingen (-)                | 15.878     | 1.709               | 6.351     | 1.500            | 25.438  |
|                                   | -10.784    | -1.709              | -5.848    | -1.500           | -19.841 |
| <b>31 december 2018</b>           |            |                     |           |                  |         |
| Cumulatieve aanschafwaarde        | 257.197    | 192.946             | 72.300    | 7.500            | 529.943 |
| Cumulatieve afschrijvingen        | 222.073    | 191.987             | 65.642    | 7.125            | 486.827 |
| Boekwaarde                        | 35.124     | 959                 | 6.658     | 375              | 43.116  |
| Afschrijvingspercentages          | 20%        | 10%-33%             | 25%-33%   | 20%              |         |

#### 5. Vorderingen

##### 5.1 Debiteuren

|                         | Ref.   | 31 december 2018 | 31 december 2017 |
|-------------------------|--------|------------------|------------------|
|                         |        | €                | €                |
| Debiteuren              |        | 78.313           | 162.237          |
| Af: Voorziening dubieus | 5.1.1. | 3.290            | 3.823            |
|                         |        | 75.023           | 158.414          |

##### 5.1.1 Voorziening dubieuze debiteuren

|                       | 2018  | 2017  |
|-----------------------|-------|-------|
|                       | €     | €     |
| Saldo per 1 januari   | 3.823 | 7.684 |
| Vrijval               | -     | 2.894 |
| Dotatie               | 965   | -     |
| Afgeboekt             | 1.498 | 967   |
| Saldo per 31 december | 3.290 | 3.823 |

##### 5.2 Overige vorderingen en overlopende activa

|                              | Ref.   | 31 december 2018 | 31 december 2017 |
|------------------------------|--------|------------------|------------------|
|                              |        | €                | €                |
| Vordering terzake pensioenen |        | 11.190           | 20.179           |
| Te ontvangen omzetbelasting  | 5.2.1. | -                | 869              |
| Te ontvangen subsidies       |        | 1.000            | -                |
| Overige vorderingen          |        | 258              | 445              |
| Overlopende activa           | 5.2.2. | 95.125           | 25.920           |
|                              |        | 107.573          | 47.413           |



### 5.2.1. Te ontvangen omzetbelasting

In 2017 was er sprake van een vordering op de belastingdienst voor de omzetbelasting. In 2018 is er sprake van een schuld aan de belastingdienst voor wat betreft de omzetbelasting. Deze is verantwoord onder de overige schulden (zie 10.2).

### 5.2.1 Overlopende activa

|                                    | <b>31 december<br/>2018</b> | <b>31 december<br/>2017</b> |
|------------------------------------|-----------------------------|-----------------------------|
|                                    | €                           | €                           |
| Nog te ontvangen bijdragen fondsen | 13.000                      | 7.840                       |
| Nog te ontvangen kaartopbrengst    | 200                         | 286                         |
| Vooruitbetaalde kosten             | 23.074                      | 8.534                       |
| Nog te factureren omzet            | 54.745                      | 8.390                       |
| Afrekening huisvestingskosten      | 3.240                       | -                           |
| Overige overlopende activa         | 867                         | 870                         |
|                                    | <u>95.125</u>               | <u>25.920</u>               |

## 6. Liquide middelen

|      | <b>31 december<br/>2018</b> | <b>31 december<br/>2017</b> |
|------|-----------------------------|-----------------------------|
|      | €                           | €                           |
| Bank | 578.220                     | 339.682                     |
| Kas  | 703                         | 2.232                       |
|      | <u>578.923</u>              | <u>341.914</u>              |

De liquide middelen staan vrij ter beschikking.

## 7. Eigen vermogen

|                            | <b>Totaal<br/>2018</b> | <b>Totaal<br/>2017</b> |
|----------------------------|------------------------|------------------------|
|                            | €                      | €                      |
| Saldo per 1 januari        | 85.347                 | 76.740                 |
| Mutatie resultaat boekjaar | 4.782                  | 8.607                  |
| Saldo per 31 december      | <u>90.129</u>          | <u>85.347</u>          |

Het eigen vermogen betreft een algemene reserve en is vrij besteedbaar.

## 8. Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

|                       | <b>Groot<br/>onderhoud</b> | <b>Personeel</b> | <b>Totaal<br/>2018</b> | <b>Totaal<br/>2017</b> |
|-----------------------|----------------------------|------------------|------------------------|------------------------|
|                       | €                          | €                | €                      | €                      |
| Saldo per 1 januari   | 76.716                     | 45.441           | 122.157                | 117.745                |
| Dotaties              | 20.000                     | 6.644            | 26.644                 | 29.768                 |
| Onttrekkingen         | 8.791                      | 18.443           | 27.234                 | 24.187                 |
| Vrijgevallen          | -                          | -                | -                      | 1.169                  |
| Saldo per 31 december | <u>87.925</u>              | <u>33.642</u>    | <u>121.567</u>         | <u>122.157</u>         |



### 8.1 Voorziening groot onderhoud

De voorziening groot onderhoud heeft betrekking op kosten verband houdend met periodiek onderhoud aan het bedrijfspand en de website die voor rekening komen voor Artiance. De voorziening is gebaseerd op de frequentie en de verwachte kosten van het onderhoud en is bedoeld om de kosten gelijkmatig over de jaren te spreiden. Deze voorziening heeft een overwegend langdurig karakter.

### 8.2 Voorziening personeel

De voorziening personeel heeft betrekking op de kosten verband houdend met de volgende personeel gerelateerde zaken:

- De 55+ regeling, welke in 2020 afloopt.
- Scholing van medewerkers in dienst, volgens de nieuwe CAO bepaling die per 1 juli 2015 van kracht werd. Iedere werknemer heeft recht op een bedrag voor scholing, gelijk aan 0,5% van de loonsom of tenminste € 250,- per jaar. Er zijn in 2018 acht onttrekkingen gedaan uit deze voorziening ten behoeve van scholing (2017: twee).
- Scholing van medewerkers in dienst, niet gerelateerd aan de CAO verplichting. Deze voorziening is bedoeld voor scholing met als doel brede inzetbaarheid van het personeel.

## 9. Onderhanden projecten

|                                           | 31 december<br>2018 | 31 december<br>2017 |
|-------------------------------------------|---------------------|---------------------|
|                                           | €                   | €                   |
| Onderhanden projecten productiehuis       | 1.715               | 2.564               |
| Onderhanden projecten innovatie aanbod    | 84.403              | 5.069               |
| Onderhanden project CMK                   | 168.778             | 98.140              |
| Onderhanden projecten lerende organisatie | 8.914               | -                   |
|                                           | 263.810             | 105.773             |

Bij het waarden van de onderhanden projecten is de zero-profit methode gehanteerd.

## 10. Kortlopende schulden

### 10.1 Crediteuren

|             | 31 december<br>2018 | 31 december<br>2017 |
|-------------|---------------------|---------------------|
|             | €                   | €                   |
| Crediteuren | 46.286              | 58.822              |

### 10.2 Overige schulden en overlopende passiva

| Ref.                                       | 31 december<br>2018 | 31 december<br>2017 |
|--------------------------------------------|---------------------|---------------------|
|                                            | €                   | €                   |
| Belasting en premies sociale verzekeringen | 41.444              | 38.049              |
| Te betalen omzetbelasting                  | 722                 | -                   |
| Overige schulden 10.2.1                    | 38.680              | 36.908              |
| Overlopende passiva 10.2.2                 | 201.997             | 163.641             |
|                                            | 282.843             | 238.598             |





### 10.2.1 Overige schulden

|                             | <b>31 december<br/>2018</b> | <b>31 december<br/>2017</b> |
|-----------------------------|-----------------------------|-----------------------------|
|                             | €                           | €                           |
| Nog te betalen vakantiegeld | 30.945                      | 32.685                      |
| Overige schulden            | 7.735                       | 4.223                       |
|                             | <u>38.680</u>               | <u>36.908</u>               |

### 10.2.2 Overlopende passiva

|                                  | <b>31 december<br/>2018</b> | <b>31 december<br/>2017</b> |
|----------------------------------|-----------------------------|-----------------------------|
|                                  | €                           | €                           |
| Vooruitontvangen lesgeld         | 141.858                     | 123.216                     |
| Te betalen transitievergoedingen | 26.748                      | -                           |
| Terug te betalen subsidie        | 6.500                       | 9.342                       |
| Te betalen accountantskosten     | 10.890                      | 8.228                       |
| Nog uit te betalen uren          | 2.523                       | 2.456                       |
| Nog te ontvangen facturen        | 13.364                      | 20.298                      |
| Overige overlopende passiva      | 114                         | 101                         |
|                                  | <u>201.997</u>              | <u>163.641</u>              |

## 11. Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Artiance heeft een huurverplichting van jaarlijks circa 388.000 euro (inclusief daarmee samenhangende servicekosten). Artiance huurt het pand Canadaplein 3 te Alkmaar en pand Canadaplein 2a te Alkmaar (de Ateliers). De huurovereenkomst is aangegaan voor een periode van tien jaar vanaf 1 oktober 2000 en wordt hierna telkens voor één jaar verlengd. Daarnaast huurt Artiance regelmatig een zaal in de Rietschoot. Hiervoor zijn geen lange termijn contracten afgesloten.



## 12. Bijdragen van cursisten, scholen en bedrijven

Ten opzichte van voorgaand jaar zijn de opbrengsten uit bijdragen van cursisten, scholen en bedrijven met 26% gedaald (2017: 0%). De baten wijken hiermee ruim 147k af van de begroting. De grootste afwijkingen zijn hieronder toegelicht.

Het reguliere aanbod staat onder druk. Dit is een landelijke trend waar we in Alkmaar ook niet aan ontsnappen. Dit is terug te zien in een daling van de omzet, de salariskosten en de activiteitenkosten ten opzichte van de begroting (effect 10k). De begroting was zowel aan de omzet als aan de kostenkant daarnaast iets te ambitieus ingeschat (n.a.v. de verandering 21+ naar netwerkdocenten) (effect 74k).

Op het gebied van onderwijs merken we dat het VO aanbod iets minder wordt afgenomen dan vorig jaar (effect 11k), maar de schoolvoorstellingen worden juist meer afgenomen. Tot slot is TIK halverwege dit jaar afgelopen, maar zat nog wel in de begroting voor het hele jaar (effect 8k). Verder is het aanbod dat Artiance aanbiedt via CultuurPrimair afgenomen (effect 20k) en moet de muziekimpuls eind van het schooljaar worden gefactureerd (effect 6k). Tenslotte waren de naschoolse activiteiten ambitieus begroot (effect 12k).

Alle afwijkingen t.o.v. de begroting zitten zowel aan de kosten- als batenkant, dus het resultaat heeft hier niet onder te lijden.

## 13. Subsidies

### 13.1 Gemeente Alkmaar

|                                        | 2018      | 2017      |
|----------------------------------------|-----------|-----------|
| €                                      | €         | €         |
| Subsidie huisvesting                   | 390.543   | 385.677   |
| Subsidie exploitatie                   | 754.512   | 754.512   |
| Subsidie combinatiefunctie             | 137.500   | 137.500   |
| Subsidie cultuureducatie met kwaliteit | 59.193    | 59.193    |
| Overige subsidies gemeente Alkmaar     | 10.250    | 12.500    |
|                                        | 1.351.998 | 1.349.382 |

De subsidie huisvesting 2018 wijkt 3.240 euro af van de begroting. Deze subsidie wordt afgerekend op basis van de werkelijke kosten van de huisvesting.

Onder 'Overige subsidies gemeente Alkmaar' staan de subsidies voor het project 'Alkmaar aan Zee', 'Muziektheater Graft de Rijp' en 'Wat doe Jij?'. Het Brugtheaterfestival is in 2018 niet doorgegaan. Deze subsidie van 6.500 euro hebben we verrekend in het vaststellingsverzoek.

Artiance zal de gemeente Alkmaar verzoeken om de subsidie 2018 vast te stellen op 1.288.555 euro.

### 13.2 Overige subsidies

|                          | 2018   | 2017   |
|--------------------------|--------|--------|
| €                        | €      | €      |
| Subsidie gemeente Bergen | 16.473 | 16.473 |
| Overige subsidies        | -      | -      |
|                          | 16.473 | 16.473 |

Gemeente Bergen betreft voor 16.473 euro subsidie voor cultuureducatie met kwaliteit.



## 14. Sponsor- en fondsenwerving

|                                | 2018    | 2017    |
|--------------------------------|---------|---------|
|                                | €       | €       |
| Fonds voor cultuurparticipatie | 133.666 | 109.066 |
| VSB fonds                      | 8.000   | 12.000  |
| Kinderen aan Zee               | 3.500   | -       |
| Victoriefonds                  | 3.250   | 5.500   |
| ABN Amro                       | 5.000   | -       |
| Kom Erbij                      | 13.000  | -       |
| Prins Bernhard Cultuurfonds    | -       | 2.400   |
| TAQA Cultuurfonds              | -       | 2.000   |
| Sponsoring en overige fondsen  | 9.796   | 20.615  |
|                                | 176.212 | 151.581 |

## 15. Diverse baten

|                                                | 2018    | 2017   |
|------------------------------------------------|---------|--------|
|                                                | €       | €      |
| Verhuur van ruimtes en materialen              | 47.233  | 29.629 |
| Opbrengsten van voorstellingen en presentaties | 29.903  | 13.971 |
| Kantineopbrengsten                             | 1.514   | 1.462  |
| Overige baten                                  | 40.839  | 36.379 |
|                                                | 119.489 | 81.441 |

## 16. Mutatie onderhanden projecten

|                               | 2018     | 2017    |
|-------------------------------|----------|---------|
|                               | €        | €       |
| Mutatie onderhanden projecten | -158.036 | -92.561 |

Projecten worden niet in de algemene begroting meegenomen. Als men een project wil opstarten, wordt voor dit project een aparte begroting gemaakt, die kostendekkend moet zijn om het project te mogen starten.

## 17. Lonen en salarissen

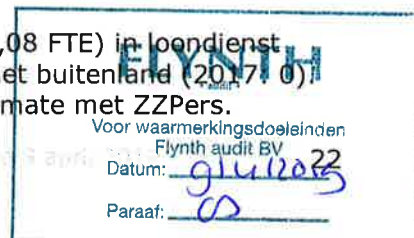
|                                | 2018      | 2017      |
|--------------------------------|-----------|-----------|
|                                | €         | €         |
| Lonen en salarissen            | 816.705   | 923.199   |
| Pensioenlasten                 | 68.480    | 72.125    |
| Sociale lasten                 | 155.778   | 160.435   |
| Af: uitkeringen                | 12.848    | 18.360    |
| Medewerkers niet in loondienst | 358.955   | 400.983   |
| Overige personeelskosten       | 31.759    | 36.314    |
|                                | 1.418.829 | 1.574.696 |

De lonen en salarissen zijn lager dan begroot. Dit komt doordat scholingsbudget niet volledig is aangewend en omdat zowel de baten als de loonkosten te hoog waren ingeschat naar aanleiding van de strategieverandering (zie ook verklaring bij 12). Minder leerlingen betekende leegstand, hetgeen leidde tot deeltijdontslag en lagere loonlasten.

### 17.1 Werknemers

Gedurende het jaar 2018 waren gemiddeld 42 werknemers (17,08 FTE) in loondienst (2017: 46 (17,74 FTE)), waarvan 0 werknemers werkzaam in het buitenland (2017: 0). Naast werknemers in loondienst werkt Artiance in toenemende mate met ZZPers.

Stichting Artiance - Centrum voor Welzijn, Jeugd en Arbeid, verslag van de jaarrekening 2018



## 17.2 Bezoldiging bestuurders en toezichthouders

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens in werking getreden. De WNT is van toepassing op Artiance. Het voor Artiance toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 189.000. Dit betreft het algemene bezoldigingsmaximum.

**Tabel 1a: Leidinggevende topfunctionarissen**

| <b>Gegevens 2018</b>                                                |                             |
|---------------------------------------------------------------------|-----------------------------|
| <b>bedragen x C 1</b>                                               | <b>Rob Bangert</b>          |
| <b>Functiegegevens</b>                                              | <b>Directeur-Bestuurder</b> |
| Aanvang en einde functievervulling in 2018                          | 01/01 - 31/12               |
| Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)                    | 0,708333                    |
| Dienstbetrekking?                                                   | ja                          |
| <b>Bezoldiging</b>                                                  |                             |
| Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen                       | 60499                       |
| Beloningen betaalbaar op termijn                                    | 0                           |
| <i>Subtotaal</i>                                                    | <i>60499</i>                |
| Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum                       | 133875                      |
| -/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag | N.v.t.                      |
| <b>Totale bezoldiging</b>                                           | <b>60499</b>                |
| Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan            | N.v.t.                      |
| Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling         | N.v.t.                      |
| <b>Gegevens 2017</b>                                                |                             |
| <b>bedragen x C 1</b>                                               | <b>Rob Bangert</b>          |
| <b>Functiegegevens</b>                                              | <b>Directeur-Bestuurder</b> |
| Aanvang en einde functievervulling in 2017                          | 01/01 - 31/12               |
| Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)                    | 0,8                         |
| Dienstbetrekking?                                                   | ja                          |
| <b>Bezoldiging</b>                                                  |                             |
| Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen                       | 64538                       |
| Beloningen betaalbaar op termijn                                    | 0                           |
| <i>Subtotaal</i>                                                    | <i>64538</i>                |
| Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum                       | 144800                      |
| -/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag | N.v.t.                      |
| <b>Totale bezoldiging</b>                                           | <b>64538</b>                |

**Tabel 1d: Topfunctionarissen met een bezoldiging < €1.700,-**

| <b>NAAM TOPFUNCTIONARIS</b>                   | <b>FUNCTIE</b>                    |
|-----------------------------------------------|-----------------------------------|
| Geert ten Dam                                 | Voorzitter Raad van Toezicht      |
| Lieke Danenberg                               | Vice-voorzitter Raad van Toezicht |
| Esther Den Haan - Van Wijk (tot 25 september) | Secretaris Raad van Toezicht      |
| Charmayne Sijm (miv 27 november)              | Secretaris Raad van Toezicht      |
| Helma Gram (tot 10 april)                     | Lid Raad van Toezicht             |
| Evert Barendrecht (miv 10 april)              | Lid Raad van Toezicht             |
| Jos Boom                                      | Lid Raad van Toezicht             |

Er zijn geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.



## 18. Afschrijvingen op materiële vaste activa

|                                    | 2018   | 2017   |
|------------------------------------|--------|--------|
|                                    | €      | €      |
| Afschrijving op inventaris         | 15.878 | 14.642 |
| Afschrijving op muziekinstrumenten | 1.709  | 4.115  |
| Afschrijving op computers          | 6.351  | 6.809  |
| Afschrijving op vervoermiddelen    | 1.500  | 1.500  |
|                                    | 25.438 | 27.066 |

## 19. Overige bedrijfskosten

|                        | Ref. | 2018    | 2017    |
|------------------------|------|---------|---------|
|                        |      | €       | €       |
| Huisvestingskosten     | 19.1 | 492.029 | 488.139 |
| Algemene beheerskosten |      | 128.062 | 140.189 |
| Verkoopkosten          |      | 33.895  | 32.699  |
| Activiteitenkosten     | 19.2 | 116.876 | 201.757 |
| Onderhoudskosten       |      | 6.389   | 8.043   |
|                        |      | 777.251 | 870.827 |

De overige bedrijfskosten zijn lager dan begroot. Dit komt met name omdat het project Cultuureducatie met Kwaliteit, waar Artiance penvoerder van is, nog niet voldoende van de grond komt. Er is tot nu toe een groot deel van het budget over gebleven. We hopen dat de scholen hier in 2019 en 2020 nog gebruik van gaan maken.

### 19.1 Huisvestingskosten

|                            | 2018    | 2017    |
|----------------------------|---------|---------|
|                            | €       | €       |
| Huur Canadaplein*          | 339.687 | 338.818 |
| Huur overige locaties      | 7.989   | 7.205   |
| Servicekosten*             | 47.549  | 48.632  |
| Schoonmaakkosten*          | 66.050  | 63.125  |
| Belastingen en heffingen*  | 9.917   | 9.870   |
| Beveiliging*               | 754     | 420     |
| Overige huisvestingskosten | 20.083  | 20.069  |
|                            | 492.029 | 488.139 |

De posten met een \* worden meegenomen in de afrekening van de subsidie huisvesting van Gemeente Alkmaar.

### 19.2 Activiteitenkosten

|                            | 2018    | 2017    |
|----------------------------|---------|---------|
|                            | €       | €       |
| Lesmateriaal               | 14.629  | 12.550  |
| Uitvoeringskosten          | 79.969  | 167.180 |
| Overige activiteitenkosten | 22.278  | 22.027  |
|                            | 116.876 | 201.757 |

### 19.3 Accountantskosten

|                       | 2018   | 2017   |
|-----------------------|--------|--------|
|                       | €      | €      |
| Honorarium accountant | 14.313 | 10.357 |



## 20. Financiële baten en lasten

|                       | 2018   | 2017   |
|-----------------------|--------|--------|
|                       | €      | €      |
| Financiële baten      | 9      | 32     |
| Af: Financiële lasten | 1.685  | 1.433  |
|                       | -1.676 | -1.401 |

## 21. Buitengewone baten en lasten

|                              | 2018 | 2017 |
|------------------------------|------|------|
|                              | €    | €    |
| Buitengewone baten en lasten | -    | -    |

## 22. Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op de in dit jaarverslag gepresenteerde cijfers.

## 23. Resultaatbestemming

| Bestemming van het resultaat | Realisatie 2018 | Begroting 2018 | Realisatie 2017 |
|------------------------------|-----------------|----------------|-----------------|
|                              | €               | €              | €               |
| Mutatie bestemmingsreserves  | -               | -              | -9.069          |
| Mutatie bestemmingsfonds     | -               | -              | -               |
| Mutatie algemene reserve     | 4.782           | 10.456         | 17.676          |
|                              | 4.782           | 10.456         | 8.607           |

Alkmaar, 9 april 2019  
Namens de directie,  
Rob Bangert

  
Stichting Artiance Centrum voor de Kunsten  
Canadaplein 3  
1811 KE Alkmaar

## Overige gegevens

### Controleverklaring Accountant

Zie controleverklaring accountant op pagina 26 t/m 28.





## **CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT**

*Aan de directeur en de Raad van Toezicht van de Stichting ARTIANCE centrum voor de kunsten*

### **A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018**

#### **Ons oordeel**

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting ARTIANCE centrum voor de kunsten te Alkmaar gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting ARTIANCE centrum voor de kunsten per 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

Voorts zijn wij van oordeel dat de jaarrekening 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoet aan de WNT-eisen, zoals opgenomen in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de staat van baten en lasten over 2018;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

#### **De basis voor ons oordeel**

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting ARTIANCE centrum voor de kunsten zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

#### **Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd**

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

## **B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie**

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

## **C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening**

### **Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening**

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

### **Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening**

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de Raad van Toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met Raad van Toezicht over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Amstelveen, 9 april 2019

Flynth Audit B.V.

Was getekend

drs. C.M. Dekker-Huige RA

## Bijlagen

### Staat van Baten en Lasten Bureau CultuurPrimair over 2018

|                                               | Realisatie 2018 | Begroting 2018 | Realisatie 2017 |
|-----------------------------------------------|-----------------|----------------|-----------------|
| <b>Baten</b>                                  | €               | €              | €               |
| Bijdragen van cursisten, scholen en bedrijven | 48.166          | 63.700         | 77.422          |
| <b>Subsidies</b>                              |                 |                |                 |
| Gemeente Alkmaar                              | 71.693          | 71.693         | 80.193          |
| Overige subsidies                             | 16.473          | 16.473         | 16.473          |
|                                               | 88.166          | 88.166         | 96.666          |
| Sponsor- en fondsenwerving                    | 75.666          | 75.666         | 75.666          |
| Diverse baten                                 | -               | -              | -               |
| Mutatie onderhanden projecten                 | -70.639         | 4.750          | -98.140         |
| <b>Totale baten</b>                           | 141.359         | 232.282        | 151.614         |
| <b>Lasten</b>                                 |                 |                |                 |
| Lonen salarissen en sociale lasten            | 55.214          | 56.850         | 61.194          |
| Afschrijvingen op materiële vaste activa      | -               | -              | -               |
| Overige bedrijfskosten                        | 82.439          | 175.282        | 99.259          |
| <b>Totale lasten</b>                          | 137.653         | 232.132        | 160.453         |
| <b>Bedrijfsresultaat</b>                      | 3.706           | 150            | -8.839          |
| Financiële baten en lasten                    | -165            | -150           | -99             |
| <b>Resultaat uit gewone bedrijfsvoering</b>   | 3.541           | -              | -8.938          |
| Buitengewone baten en lasten                  | -               | -              | -               |
| <b>Resultaat</b>                              | 3.541           | -              | -8.938          |

#### Bestemming van het resultaat

|                                |   |       |
|--------------------------------|---|-------|
| Mutatie bestemmingsreserve CMK | € | -     |
| Mutatie algemene reserve       | € | 3.541 |
|                                | € | 3.541 |

